

Norges Fiskarlag
Att:
Postboks 1233 Torgarden
7462 TRONDHEIM

Høring - Regulering av fangst av vågehval i 2023

Totalkvoten for fangst av vågehval i 2023 er ikke fastsatt ennå. I høringen legges kvoterådet til grunn, med forbehold om endelig kvotefastsettelse. I henhold til kvoterådet for 2023, vil totalkvoten utgjøre 1000 dyr. Kvoten kan som tidligere fanges i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonale farvann innen IWC områdene ESB, EW, EN og CM. Med unntak av at kvoten i område CM er foreslått begrenset til 253 vågehval, er det ikke fastsatt områdebegrensninger.

Fiskeridirektoratet foreslår at tidligere års regulering av vågehvalfangsten i hovedsak videreføres.

Dette innebærer fri fangst for deltakende fartøy innenfor totalkvoten.

Innspill til forslaget kan sendes Fiskeridirektoratet på postmottak@fiskeridir.no innen 24.03 2023.

1. Deltakelse i fangst av vågehval

Vilkårene for å delta i fangst av vågehval er fastsatt i forskrift 13. oktober 2006 br. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 7-2. Tillatelse gis bare for ett år om gangen, og tildeles etter søknad til Fiskeridirektoratets ved fartøy- og deltakerseksjonen. I 2022 fikk 16 fartøy tillatelse til å delta i fangsten, og 13 fartøy benyttet adgangen.

2. Regulering av fangst av vågehval

2.1 Gjennomføring av fangst av vågehval i 2022

Totalkvoten av vågehval var på 917 dyr, som kunne utnytted i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann i IWC-områdene ESB, EW og EN og CM. Av totalkvoten kunne 664 dyr fanges i IWC-områdene ESB, EW og EN, og 253 hval i IWC-område CM.

Det generelle fangstmønsteret for vågehvalfangsten er i stor grad konsentrert rundt områdene vest av Spitsbergen og ved Bjørnøya, i tillegg til kystfangst fra Vestfjorden og Varangerfjorden. I de senere årene er det observert en forflytning av vågehval fra

Spitsbergen sørover og østover inn i Barentshavet, noe som også viser seg i bestandsestimatene for forvaltningsområdene.

Det var påmeldt 16 båter til fangstsesongen 2022 (mot 17 i 2021) og 13 (14 i 2021) av disse seilte ut og hadde båtfangst fra 5 til 204 (1 til 129 i 2021) dyr. En båtfangst på 204 dyr utgjør mer enn en tredjedel av totalfangsten og er til dags dato en toppnotering. Interessen for og deltakelsen i vågehvalfangsten ser ut til å ha ligget på et stabilt nivå de siste årene.

Totalfangsten ved avslutningen av sesongen var 581 dyr. Hovedtyngden av fangsten ble i år tatt langs kysten i forvaltningsområdet EW (55%) og i Varangerområdet EB (29%). Svalbard sto for 12% av totalfangsten. I Nordsjøen var fangsten på beskjedne 5%, og heller ikke i år ble det fangstet ved Jan Mayen.

Næringen gjennomgår et generasjonsskifte, og det synes å være noe bevegelse i rekruttering til fangsten. Fiskerinæringen har imidlertid generelt god tilgang på ulike fiskekvoter og det struktureres også innenfor hvalfangstflåten. Omsetningssituasjonen har i flere år vært preget av at antall kjøpere er redusert. Fangstresultatet på 581 vågehval er om lag på samme nivå som i fjor, hvor fangsten var den høyeste på flere år. Det er et steg i positiv retning for hvalfangsten.

Fangsten kunne påbegynnes 1.april og den ble i samråd med næringen stoppet med virkning fra 26.september.

Norges Råfisklag la til grunn at al omsetning av hvalprodukter skulle baseres på leveringsavtaler inngått mellom fanger og kjøper fra før fangststart. Kravet om leveringsavtaler innebar at behovet for omsetningskvoter falt bort.

Tabellen nedenfor viser kvoter, fangst og deltakelsen i perioden 2006-2022, samt kvoteutnyttelse i samme periode.

Tabell 1: Kvoter, fangst, deltakelse og kvoteutnyttelse i årene 2005-2022

År	Kvote	Fangst	Utnyttelse	Antall fartøy
2005	796	639	80 %	31
2006	1052	545	52 %	28
2007	1052	593	56 %	28
2008	1052	535	51 %	27
2009	885	484	55 %	21
2010	1286	468	36 %	18
2011	1286	533	41 %	19
2012	1286	465	36 %	18
2013	1286	594	46 %	17
2014	1286	736	57 %	21
2015	1286	660	51 %	21
2016	880	591	67 %	16
2017	999	432	43 %	11
2018	1278	454	36 %	11
2019	1278	429	34 %	12
2020	1278	503	39 %	13

2021	1278	577	45 %	14
2022	917	581	63 %	13

2.2. Regulering av fangsten i 2023

Fiskeridirektoratet kan ikke se at årets kvotefastsettelse tilsier særlige reguleringsbehov. Det foreslås derfor at fartøyene kan fangste fritt innenfor totalkvoten.

Rapportering

Regelverket for elektronisk rapportering gjelder også fartøy som fanger vågehval.

Fangstperiode

Fangsten foreslås som tidligere åpnet 1.april, og sluttdato foreslås fastsatt i samråd med næringen og Norges Råfisklag.

Kontroll

Nærings- og Fiskeridepartementet har besluttet at pålegget om installering og bruk av ferdskrivere på norske hvalfangstbåter oppheves med virkning fra hvalfangstsesongen 2023.

NFD har i sin vurdering lagt vekt på at bruk av ferdskriver fremstår urimelig dyrt for brukerne av systemet, all den tid det finnes fullgode alternativer til bruk av ferdskriver i form av elektronisk fangstrapportering. Av betydning er også at Havforskningsinstituttet ikke mister tilgang til relevante og etterspurte data ved avvikling av ferdskriveren, da tilsvarende registreringer skal gjøres i ERS/fangstdagbok. Videre er det en målsetting for norsk fiskeriforvaltning å sidestille hvalfangst og fiskerinæring, også når det gjelder krav til overvåkning og kontroll. Norsk hvalfangst har ikke et risikobilde som tilsier at det fangstes flere dyr enn det som rapporteres til myndighetene, og det er derfor ikke behov for en forsterket kontrollinnsats.

3. Forslag til forskrift

Under henvisning til ovennevnte vil Fiskeridirektoratet foreslå følgende forskrift om regulering av fangst av vågehval i 2023.

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (..) mars 2023 med hjemmel i lov 6.juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) §§ 11, 12, 16, 34 og 47.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt å drive fangst av hval.

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av § 1 kan norske fartøy som har fått tillatelse til å delta i fangst av vågehval i 2023, fange til sammen 1000 vågehval i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann i

IWC-områdene ESB, EW, EN og CM. Av kvoten på 1000 vågehval kan 747 dyr fanges i IWC-områdene ESB, EW, EN og 253 vågehval i IWC område CM.

§ 3.Fangststart

Fangst av vågehval kan påbegynnes 1. april.

Fiskeridirektoratet vil stoppe fangsten når forholdene tilsier det.

§ 4. Observatør/inspektør

Fartøyet kan pålegges å ha inspektør eller observatør om bord under fangsten.

§ 5.Oppgaveplikt

Fartøy som deltar i fangst av vågehval og som ikke omfattes av plikten til elektronisk fangstrapportering skal føre fangstdagbok utgitt av Fiskeridirektoratet. Fangstdagboken skal føres fortløpende.

Fangstdagboken skal innen åtte dager etter avsluttet fangstsesong være sendt eller overlevert Fiskeridirektoratet.

§ 6.Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fangsten.

§ 7.Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til havressurslova § 60, § 61, § 62, § 64 og § 65. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 8.Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2023.

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Guro Kristoffersen Lysnes
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Norges Fiskerlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskerlag	v/ Ove Morten Hagen	7960	SALSBRUKET
Norges Råfiskerlag	Postboks 6162	9291	TROMSØ
Norges Småvalfangerlag	Postboks 714	8301	SVOLVÆR
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstuen	0305	OSLO

